

ترومبوز ورید عمقی (DVT):

ایجاد لخته یا التهاب در سیاهرگهای عمقی را می گویند، معمولا در اندامهای تحتانی (پاها) بروز می کند اما ممکن است در نواحی دیگر بدن نیز اتفاق بیافتد.

سه عامل مهم موثر در ایجاد لخته:

- آسیب به دیواره عروق مانند: ضربه، جراحی، سیم های ضربان ساز، کاتتر ورید مرکزی، کاتتر دسترسی به عروق دیالیز، آسیب موضعی به ورید، صدمات حرکتی مکرر
- افزایش انعقاد پذیری خون مانند: برخی سرطانها، بارداری، مصرف داروهای خوراکی پیشگیری از بارداری، افزایش غلظت خون، عفونت در خون
- مواردی که باعث کاهش جریان خون می شوند مانند: استراحت در تخت یا بی حرکتی به مدت طولانی، چاقی، سابقه واریس، آسیب به طناب نخاعی، سن بالای ۶۰ سال

علائم و نشانه ها (معمولا غیر اختصاصی هستند)

- ❖ درد
- ❖ ادم و التهاب اندام تحتانی
- ❖ پوست پای درگیر گرم تر و ورید های سطحی برجسته تر است
- ❖ علامت هومان مثبت (ایجاد درد و حساسیت هنگام خم کردن کف پای بیمار به بالا زمانی که زانو صاف باشد).
- ❖ سفتی و قرمزی منطقه درگیر

رعایت موارد ذیل در طول بستری برای پیشگیری شما ضروری می باشد:

- ✚ طبق دستور پزشک معالج در بستر استراحت نمایید و اندام مبتلا را با گذاشتن بالش زیر آن بالاتر از سطح قلب قرار دهید.
- ✚ مطابق دستور پزشک جهت کاهش درد از کمپرس گرم و مرطوب در اندام مبتلا استفاده نمایید.
- ✚ از ماساژ دادن و مالیدن منطقه مبتلا خودداری نمایید.
- ✚ جهت کنترل درد از مسکن خوراکی تجویز شده توسط پزشک برای شما استفاده می شود.
- ✚ مایعات کافی بنوشید و رژیم غذایی متعادل مصرف نمایید و برای پیشگیری از بیوست از میوه ها و سبزیجات در رژیم غذایی خود استفاده نمایید.
- ✚ زمانیکه در بستر استراحت می کنید مرتبا پهلو به پهلو شوی تا دچار زخم بستر نشوید.
- ✚ سرفه های موثر انجام داده و نفس های عمیق بکشید.

توصیه های لازم برای خود مراقبتی پس از ترخیص:

- ✚ از فعالیت شدید خودداری کنید، فعالیت خود را به تدریج افزایش دهید و در هنگام نشستن و استراحت پاهای خود را با استفاده از بالش بالا نگه دارید.

- + از روی هم قراردادن پاها و آویزان کردن آنها و از نشستن و ایستادن طولانی پرهیز نمایید.
- + بهتر است هر ۱ تا ۲ ساعت بمدت ۱۰ دقیقه راه بروید، از راه رفتن با قدم های محکم خودداری کنید.
- + زمانیکه نمی توانید راه بروید در تخت خود حرکات فعال و غیر فعال پاها را انجام دهید (به عقب خم کرده کف پاها)
- + در صورتی که برای شما جوراب واریسی تجویز شود، جورابها را صبح زود قبل از شروع ورم در پائتان ببوشید و شبها هنگام استراحت از پائتان خارج کنید. مراقب باشید قسمت انتهایی جوراب لوله نشود.
- + داروهای خود را طبق دستور مصرف نمایید و قبل از اتمام به پزشک مراجعه نمایید.
- + در تاریخ مشخص شده توسط پزشک جهت ویزیت بعدی مراجعه نمایید.
- + از مصرف سیگار، الکل، کافئین خودداری کنید.
- + لباسهای تنگ نبوشید.
- + اگر اضافه وزن دارید وزن خود را کاهش دهید
- + منعی برای استحمام وجود ندارد.
- + در صورت وجود درد و ورم در عضو مبتلا، کبودی و سفیدی عضلات، تنگی نفس، درد قفسه سینه، طپش قلب به بیمارستان یا پزشک خود مراجعه نمایید.
- + رژیم غذایی طبق روال قبل ادامه یابد.

نکته :

مددجوی گرامی اگر با داروی **وارفارین** مرخص شده اید لازم است موارد ذیل را رعایت نمایید.

- ✓ عملکرد داروی وارفارین با آزمایش PT مشخص می شود بنابراین این آزمایش را در زمان تعیین شده توسط پزشک انجام دهید و نتیجه را به اطلاع پزشک برسانید.
- ✓ هرگونه خونریزی مثل: استفراغ خونی، خون در ادرار، مدفوع خونی یا سیاه رنگ، خونریزی از لثه، کبودی بدون علت در بدن، خونریزی از بینی و... را گزارش دهید.
- ✓ در صورت نیاز به اقدام دندان پزشکی یا جراحی و... پزشک خود را از مصرف این دارو مطلع نمایید.
- ✓ از مصرف داروهای ضد التهاب نظیر آسپرین، بروفن، دیکلوفناک، ناپروکسن و... بدون مشورت پزشک خودداری نمایید.
- ✓ برای جلوگیری از خونریزی لثه از مسواک نرم استفاده کنید.
- ✓ به جای تیغ از ماشین ریش تراش استفاده نمایید.
- ✓ در رژیم غذایی خود مواد حاوی ویتامین K: سبزیجات برگ سبز مانند (اسفناج، کاهو، کلم بروکلی، گل کلم) و لبنیات، ماهی، جگر، جای سبز، سویا و شیر سویا و... را محدود نمایید.

منبع: قلب و عروق و گردش خون برونر و سودارت ویراست پانزدهم ۲۰۲۲- کتاب راهنمای آموزش مددجو برای مراقبت در منزل ترجمه فاطمه علایی

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت زمستان ۱۴۰۲

تأیید کننده: دکتر مهریار شگری متخصص قلب و عروق

بازنگری بعدی زمستان ۱۴۰۳

جهت دسترسی به مطالب آموزشی بارکد را اسکن نمایید

